

برنجی سنه ۴۵ - ۴ شوال ۱۳۳۰

پازار ايرتیی

۳ ایلول سنه ۱۳۳۸ - ۱۶ ایلول افرنجی سنه ۱۹۱۲

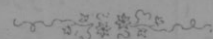
اداره مدیری : قلمبلی

محمد زلفی

اشترا بدلی :

رسنه لکی ۹۵ ، آلتی آیلغی ۵۴ غروشدیر .

بوسته اتحادینه داخل مالک اجنبیه ایچون قرق فرانقدر .

اعلانات ایچون اداره مدیریله کوروشمک لازمدر .

ABONNEMENT

un an : 95 piastres و six mois 54 p.

Union postale : un an, 40, six moi, 25 Fr.

Rédaction : Constantinople, Djagal oglou

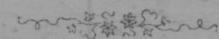
سراحرر : شهیندر رده قلمبلی

احمد حلمی

محل اداره سی :

جفال اوغلنده « حکمت » اداره خانه سیدر .

مقده مقرون ، اغراضدن سالم افکار ومقالاته صحیفه لر من آجیقدر .

نشری تاریخندن اون کون کچمش نسخه لر ایکی غروشدیر .

«HIKMET»

Journal turc, quotidien et politique

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE :

A. HILMY CHEHBENDER

نسخه سی : ۱۰ پاره در

حقیقته خادم یومی غزته در

نسخه سی : ۱۰ پاره در

معارف

مملکت مزده حيات عاميه

تعطیل اشغال

ایتاليا تجاویز ظهوریله باشلایان واسع برهبران ، ذاتاً مملکت مزده هنوز رانکشاف واضح کوسسته رهمین حیات علمییه برمدت موخته ایچون سکتیه اغراضی .

مع التأسف بوکون او قومق یلنلرک انظارینه مؤسف حوادثله فرقه مشامتندن بائقا برشی عرض انظار ایدمه یوز .

الوم ، کنجیلر ، محررلر ، مطبعه جیلر ، دانشورلر ، اوطوریوورلر ، هرسته شهر رمضان .. رک ، حیات علمیته ، بیدای سایلریدی . بوسه رمضان مارکده هان هیچ برتاب نشر ایدیدی . سائر سنلر ظهور ایدن موقت غزنه ده کورولدی .

بوون دیکر عملیه ، تعطیل اشغال ایتیش کی داریوز .

بوحالت ، مملکت مزایچون یک ضرره ملک ایسده جازه اندفاعیه یوقدر . تبم اختلال حالده ، بر طرفدن محاربه به معروض ، دیگر طرفندن ده بی محاربه تنهکاربته هدف اولان برهمنکده سیاسی هجانلردن باشقا برشی آرامق عبدر . مع التأسف مملکت مزده ، برحال طبییه جدال سیاسی یوللری بولونامیوز .

هرکس بر تردد ، بر انتظار ، بر نحاشی ایچنده ، کیمسه ، آثار علمییه مطالعه منه راغب دکل . شو حالت ، محررلرک ، کنجیلرک الاری باغلادی . هیچ بریسی ، جسارت ایدوبده

جدی وقی بر اثر یازامیوز ، باصدیرامیوز . قنابر اداره یوزندن مملکت مزک لایحی ضررلری یانده حیات علمیته یک بوکونکی احتضا ری بیلکده اهمیتسز کورنلر اولور ، لکن ایی دوشونیلریمه یونک کوزده کورومین ضررک بلکه اک بو یونک ضررلردن اولدیننه قناعت کتیریلر . مملکت مزک میدان عرفانی ، یکده غلبه لکه دولودکلدر ، متکثرلرمن ، احتیاجات ملیمنه نسبتله یک زیاده قلیل المدد ایکن ، اونلرکده برقم مهمی قلمیه ، ثمره سعیه کچینه یک یولنی بولامیوز .

برطالقزی ، وسائط معیشتدن محرومیت نتیجه سنده برماموریت بولغه چایشور . شو حال ، مملکتی دوشونلر ایچون بو یونک برورددر . حیات علمییه اولمایان بر مملکت ایچون فکر آومنا ، یاشایور دینه من . بزم ایسه شیمدیک حیات علمییه آتاری نامه رسمی مؤسساندن باشقا برشیمز یوق .

اعلاق خیال

ایکنجی کتاب

[راجیک خاطرهلری]

[٤٠ تصویرل نسخه دن مابند]

ترکب ایتمه برطونوقل صاجوردی دشمن باشنه صالدریش بر ساطوری خاطرلرلرلر کسکین دوداقلری ، صاکیرکله اعدام صرفه حاضرلا نمشدی ، بن قور قومدن طوقش ، برطاش بازچه سنه دوشنم . ژوپیتر وهرمنده تبم خوفله ، بر قوللری اوزرینه طایفق صورتیله وجودلری قالدیرمشر وبودلرک اشارت ایتدیک نقطه یه باقیورلردی . بودا تکرار ایتدی :

— ایشیدییورمی سکر ... کلور !

بودالزان ایدی . کیکلری برینه چاریوز ، اولوم نغمهلری جیقاریوزدی . هب تیره مک باشلادق . ژوپیتر ، هرمن ، کندیلری استیلا ایدن خوف ودهشته غلبه ایده میوردلری . مستیزی ژوبیرتک دیشلری برینه چاریدینی حالده صوردی :

— لکن کیم کلور ؟ همیزی ژوبون قدری ایدن قضا وقدری ؟

هرمن — یوقه نور ایله ظلماتی فشنده جمع ایدن ایزدی ؟

لکن آتایمالی ؟ دیدیکمز کی بوکا صبردن باشقا چاره بولونیوز . بنابرین حیات علمییه من ایچون ، سیاسی هیجانلرک ختمه ، انتظاردن باشقا دییه جلک سوز بولامیوز .

حرکت ارض

عید سعید ایکنجی کیجه سی نصف الیدن بر یوقق ساعت سکره اولدقجه شدتلی بر جغه حس ایدلشدر .

تزلزلات ایکی نایندن فضلجه دوام ایتیش وله الحمد خسار یامامشدر .

جنایت

جمعه ایرتی کونی طوقشوده بر جنایت وقوعه کیشدر . مرانفوز صبری ، آراهی طاهر ، عباس ورقت نام شخصلر ارانده منازعه ظهور ایتکه بونلردن صبری مقتول و طاهر مجروح اولمش ، قاتل عباس ایله رفیقلری طوتوراشدر .

قونداق

اولدیی کون صباحین اقمرای مرکز منطقه سی داخنده عدله مأمورلردن قادر وخارجی حسین بکک براب اخشاب خانه سی عن قصد احتراماق ایتک اوزره مامراه برصورتده ترتیب ایدیلان ایکی عدد قونداقلانی باشجاده سنده کی قوسی طرفته وضع اولوندینی . متجاسمینک فرار ایتیش اولدینی اکلاشیمش وفاعلی تحری ایدیلیمیوز .

محاربه

مقدمات صلحه مذاکرانی

غیر رسمی صورتده جریان ایدن مقدمات صلحه مذاکرانه دائر عثمانی دلکعلری طر . فسدین وارد اولان صوک مفصل راپورلر قایمه هجه تدقی ایدلکده در . حکومت عثمانیه یک نقطه نظر تک ثابت اولدینی استخبار قیلمشدر . ایتالیانک یکی تکلیفانده بولدینی بو تکلیفات بعدالتدقی عثمانی دلکعلرینه اکاکوره تعلیمات وریله چکی ده مستخبردر .

صاح وایتالیانلر

تربو تا غرنه سی اکر مذاکرات صلحه دهلرک جوق اوزابه جقه آرتق ایتالیانک صبر ایدمه یوزرک حرکات بحرییه مباشرت ایدمه چکی یازیویوز .

دویل تفراف غرنه سی معتبر عد ایتدیک آراهیه نظراً صلحک عقد ایدلک اوزره اولدینی یازیویوز .

بودا ، مذبح ویتزهک برسسه تکرار ایتدی :

— نبروانا ... عدم !

هرشی افوله باشلاشدی ... اک صوک کوردز دیکم شی ، وجودله استرا ایدن برخیل مشکوکوک کی ، ازیبن بودا اولدی ... هرشی ، هب افول ایتدی اکوزمی آجیدینم وقت آینه بنه لی ، تریم ایدیوزدی :

نه کوزل خرقة اولور ، درویشه کالای عدم ام !

دردنجی سیران

سعی وجزا

« سعی وجزا : لکن بیرتک ایداً حل ایدمه چکی سائلک بریده بودر . » بیتوت ایتکده اولدینم کلبه . هنوز اوشودن اوایتامش و حسرتکشن بولوندینم صباح قهوه سی خیالایلا ایچمکده بولونمیش ایدم .

بوصیراده سوققلری دولاشان بر منادی اعلانلن ایدیوزدی :

— فلک جنابلری ، بو مملکتک رزق مقنومنی افراد آراشنده تقسیم ایدمه ، هرکس بر سه سته اول نه یایدینی وبر سه سوکرانه یایچقچق معن ویتهلرله بو یونک میدانلکین . » بن ، خیال بو یا ، اجتماعات علماسندن وسوسه سیلیست ارکانسندن ایتیم ، بر سه لک معیشتیمک یوزده آتیشی فدالیده لرک بره اجتماعات

دشمن دوناماسی

دده افاجدن یازدیننه کو . ۱۳ افرنجی اولوده سندرک استعتمده دشمن دوناماسی قزلری کورولشدر .

دعای جناب

حرکت ارض

دده افاجده

افرنجی ۱۴ ایلول صبحی دده افاجده وقوعه کل حرکت ارض طقوز نایمه شدتیجه دوام ایتیش ویالکین برخانه یقلمشدر .

اوج کون قدم شدتلی رجفان یالکین استانبوله حس ایدلکه قالمش شوصوک زلزله لرک مرکز انتشاری اولان حواینده ده شدتلی صورتده حس اولومشدر .

کلیولی ده

اوجه وقوعه بولان حرکت مناسبتله جالانلر وزدملتن اینه بودغه کی رجفات ایله کاملاً یقلمشدر .

سائر اینه دخی خسارزده اولمشدر . مملکتده بو یونک بر خشیت حکمفرما بولونیوز . ایکی کتی تاف اولمشدر .

تکفور طاغنده

استانبوله حس ایدلکی ساعتده تکفور طاغنده دخی شدتلی رجفله حس ایدلش ویر آلتدن کلن کورولتیلر ایشیلشدر . خسارات جدیه یوقدر .

مرفنه وحوالینده

مرفنده دخی غروب ساعت یدی ده رجفات حس ایدلش ایسده خفیف کچمشدر . حالوکه اورایه تنجاوز فاقوس و حوراده باهکس رجفان یک شدتلی اولمشدر . اوراده دخی اوجه سقطلانان اولر یقلمشدر . آقزده لر ایچون اکک یتشدیرلک اوزره انشا ایدیان یکی قرونده چوکش وزوالی اهالی اککسز قالمشدر . بویکی قریه کاملاً خراب اولمش ده نیله ییایر .

بوزجه اطده

بوزجه اطده دخی تزلزلات یک شدتلی اولمش و برطاف اولر یقیلدینی کی بر طقی ده مهم خسارانه اغراضشدر . اهالی خوف وتلاش ایچنده در .

ارکلی ده اغتوسک اوتوزنجی کیجه سی

حقدمه ملاحظه غوانی اطرع ایتدیرمش مصر . فک آتجق یوزده اوتی جیقارا بیلمش ایدم . مع مافیه غریب برایتلا ساقه سی ویاخوده ده نافع و نمره دار برایش بیلمه مک نتیجه سی اوله جق که هنوز حلول ایدن سنه ایچونده « منفعت عمومی » و « تجارتده فضیلت » نایله ایکی اثر ده حاضرلماش ایدم .

بوتون بودنائی طویلاهق خلی اوزاقده بولونان میداه دوغری کیمکه باشلام . اهالی یولره دوکولمشدی . لکن نه تضاد !

واقعا صنوف مختلفه منسوب اهالی تک سوقاقلره کزیشی داغما برمنظره تضاد وتخالف وجوده کتیر بر . لکن بوکونکی تضاد باشقا بر ماهیتی حائر ایدی . اولاً : وضعیت مختلفه اجتماعده بونانلر ، هبسی بر آداده نادراً اجتماع ایدر . صوکراده بوکونکی اجتماعه هرکس وثایق مساعدیسی ، انواع محصولات حامل ایدی . مؤلف صنایک زیاده نظر دقنی جلب ایدیوز و بونلر ، مطابقت سی سبیله اولاجق که ، مجتمعاً یوریوزدی . بنده جبقان اثرمه جیقاجق اثرلر مک مسوده لرنی حاوی طوربامله اونلره قایلدم .

بوملکتده محرر ومؤلف مهم جبر نبله لک میدانه کتیریوزدی . اوزون بوبی عصی سبالی بر عالم ، سته دولدیردینی مسودملرله یانده بولونیوزدی . شو عالم خیاده بر قاج دقیقه

و کوندوز قبل الزوال ایکی کره حرکت ارض وقوعه کیشدر .

اطهر مسئله سی

تولوغوس غرنه سی درت درلو اطهر مسئله نندن برقمی حقدمه مهم مطالعات در میان ایدیوز . موسیو ووتیراس حکومت اتحادیه یی « کنج تورک » نام غیر صحیحی آلتنده اوزون اوزادی به تنقید ایدیوز .

روملره چنکانه نظریله باقدیلر ، تحقیر ایتدیلر ، دشمن کوردیلر وحی عثمانی روملری ایله نالینوسانی آیریمق غیرتی ایله روملره ماوی بوبلی یساق ایتدیلر . « دیوزر .

بوملاحظاندن صوکر ا فوق العاده مغیر و مفسور الامل قالن اطهر روملرک ایتالیانلری آلتیشلاماسی سبب روحیه یی اوتحقیرلردن پیدا اولمش بولویوز . مختارت طایی بجه کلنجه : بونی اوجه اولدینی کی شمعدی ده اطه لیلرک ایستهمه سنده کی سبب اتحاد جبرلرک انتقاعلری قورقوسی در .

زیرا اطه لیلر حکومت اتحادیه یک تکرار رأس کاره کچندن وانتقام آمانسندن قو قویوز . بر آطه ی یازدینی مکتوبده دیوزکه بزارناوودلر کی محارب برخلق دکبر . حقرقزی تأین ایچون سلاحه ساریلامه ییز ایشته ایتالیانی برحای و خلاصکار کی تاقی ایدیشمز بوندلاری کیشدر . موسیو ووتیراس دیگر اطه لرزده بحث ایدن مقاله سنه نتیجه اوله رق شو صورتله اداره کلام ایدیوز :

حقیقی عثمانیله هیچ برخلل ویرمیدیکی خالده حکومت بوتون بومطایی خشنود ایدمه یایر . یالکین بوزر عالمه مسئله سی اولدینندن بوکا بیانیخیلری قاریشدر مامق لازمدر . اطه لر مسئله سی آرتاودواق مسئله سی قدر مهم ومستعجل بر مسئله در . بر مطالعاتی سوبله مکله وظیفه منری یایدق .

« حکمت »

بز موسیو ووتیراسک مطالعاتندن برقمه یی یک طوغری و برقمه یی بر آرمباله لی وخطلی بولویوز . اداره ساقه دن شکایت طوغری در . لکن بونک ایچون اطه لره مختاریت ویرمک فکری یالکین عثمانیلق نقطه نظرندن دکل ، حتی روملق و بونالیک قساق نظریله ده فائده بخش دکل در صانیوزر .

عناصر مسئله هر عصرله اولدینی کی روم عصری ایاده وطن قارداشلی ایتمکه حاضردر . حتی بوکون مسلمانلرک اکثرشی عناصرک قارداشجه اتلاقی طرفداری در . بونکه

ایچون یاشادینم کرددکی تافظی غیر ممکن اسملره قارلرمی بورمامق ایچون آثارندن بحث ایدمه حکم مصفردره رمزی اسملر ویرمک مجبور یتدیم . سبتی مؤلفک اسمی « با » ایدی . بونالک یکی یازدینی اثرک اسمی شویله ایدی : سفالت بشریه یک رفهی چاره لری .

بوعالی مرضع حقدمه رائر یازمش اولان محتر . « با » به قارشی برانجذاب حس ایده ک کندیینی حرارتله تبریک ایتدم . ایضاحانه باشلادی :

— اقدم ، دیوزدی . « با » ، سفالت اسمی سلی ، انسانلرک عقل علی تطایقانده مساوی برملکیه مالک و عین سوبده اولماتلری در . بونک نتیجه سی اولاری اکثریت مختلر آلتنده وبوغازی طوقلته حتی یاری آج اغراضیوز . شیمدی به قدر میدانه کلن سوسایست نظریایله بوحالک رفهی ممکن دکل . اکثریت مظلوملک اووقاتی اواق دعواسنده بولونانلر ، یکی بر بلاچقه بیایق ایجادندن باشقه برشی یایمادیلر . اولیلا اونلره ، حاللری تنقید ایتدیکلری مقلانلر زماندن فرقلی دکل . مکمل قوناقلرده ، راحت وسادات ایچنده اوطو . روبرده اکثریت سفیه حقدمه مرئیملر زعم و بو سایده موقع طومق ، سفیلاره مکره بر استیزادر . بنصوم غایت بسط . مکان ایتدا شیدن اعتباراً کال اهتامله « خلیه و شیطنت »

اکوچرک کجای

چو جققلرده صولیحان وار

زوالی خدیجه نلا : مبارک قادین ... منی منی طورونلری ، یاشنه نظر آقدیر اولونا جق برشطارت وغیرته ، بومکده تربیه چالیشرکن اونی کورنلر ، هنوز والده لکدن اوصافنایا ،

کنج بر آنا ظن ایدلردی . خدیجه منلا ، بزم قوموشومزدی . قزجغزی کنج یاشنده وفات ایتش ، ایکی باوریسی ، خدیجه به برافشدی . اکثر یافلا کتار ، طالع سزلر اوزده رند ، مسابقه ایدیوزلر مش کی مجرم ایدلر . قیزک وفاندن براز صوکر ا دامادی ده نجین ایتدی ، دورت کیشیک عالمه ، بچونه ویران یوز الی غروش نه عدمه اشته باقیوردی .

خدیجه منلا ، بواج ویرمه یی دورورایلمک ایچون خارقلر ایجاد ایدیوزدی . هبات که خارقه ایله قارین دیوزومق هر وقت کوریلر شیلر اولدینندن زوالی قارین یک جوق صیقه یی چکیوردی .

چو جققلر ، کوندن کوته بویومکده ایدی . یاشله برابر استاجده آرتیوردی . ایشته خدیجه منلاک هنوز فرق ایدمه دیکی بوراسی ایدی . چو جققلر ، اسکی غدرایله دیواماز اولمشلردی . شیمدی یک صیق آجیقورلردی .

خدیجه منلا ، طورونلرینه یته اسکی غدرانی ویرمکده ایدی ، لکن آرتق اونلر ، بو قدریله دیوامیورلردی . آردن آیلر کچیکه ، چو جققلرک یدی ده بویوزدی . بو یک طبیی حال ، زوالی خدیجه منلا به یک زیاده ایشتملر ویریوزدی .

اونک اعتقادیه باقاریمسه ، چو جققلری اکر جن چارمادیه ، مطلقامه درلنده صولیحان وار .

ایشته بودیمایش اورادن کایوردی . خدیجه منلا ، کیمسه باز اولماسی سومه مکله برابر ، قوموشولردن دوقورجلیل بکه مراجعته قرار ویردی . بودوقور هنوز مکبتدن چقیمش ، زنکین وحیتل برکنج ایدی

خدیجه منلا ، چو جققلری آلوب دوقورک اوبنه کتیدی . سوبله مک حاجت یوق که بومهم زیارت ایچون یارملق منیدی ایله آتی سندن بری اولک کوشه احترامنده دوران قوندورالینی کیمکی اونونامش ایدی .

— آه دوقور ... ! هکیملر اعتقادسز اولور درلر ، بیلم سن اجنبیه ایتایرمی سک

درسلری اوقومق . بواصوله رعایت اولونو . رسه ، بر قاج نسل صوکر ا معنای نایله قورناز وخیله کار برشیریت میدانه کله چکندن کیمسه کیمسه یی آلدانه مقتدر اولاماز . واقعا استعدادسز برکروه قالی ، ایدلقده قالاچقه ده بونلر ، و لاط بقانک قدقنی بوزندن بزمذت صوکر ا آردان جیقار .

بن ، شو غریب نظریه دن شایرمش قالمشکن « بات » نامنده دیکر برعالم ، شویله جه سوزده باشلادی :

— بن ، با افسدی قارداشترک هیئت اجتباب مرکز فانی حقدمدکی افکاره تماماً طرفدارم . لکن بولایینی اصلاح چاره لرنی اصلاً موافق بولام . بنده بوبایده بر آریازدم . بنم فکرمه کوره مکاتب ابتدایه ورشیده تحصیل بچنا و مجبوری اولمالی . هر ایکسنده مفصل ومکمل صورتده ترتیب ایدلش ، علم بلاهت و فن حاقه ، اوقوتمالی . انسانلرک چوغنده استعداد بلاهت دیکرا استعداد غلب اولدیندن بویه برتردیس و تربیه سایه سنه اطفال مملکتک یوزده دوقسانی ، ایده آل بر وصف باهاو حقا ه میدانه کتیر برلر . استعدادی بلاهت مساعد اولمایان متباقی یوزده اونه کلنجه : ایشته بونلرده مسعودلر ، عقلیلر ، مدیرلر والحاصل ایتدیلر صنفی میدانه کتیر بر . ایش اولور سیر . مابندی وار